

Landssjúkrahúsið 60 ár:

Orð og mynd
Dagny Joensen

Tá læknin fór á flot

— breiddi sjúkrasysturarnar eitt lakuttanfyri sjúkrahúsið, um brúk var fyrri honum á stovninum

Í samband við at Landssjúkrahúsið 23. februar í ár hevur 60 ár á baki, hevur Sosialurin tosað við fólk, sum hava arbeitt á stovninum gjøgnum árinu

23. februar í ár, eru liðin 60 ár síðan Dr. Alexandrines Hospital varð tikið í nýtslu.

Frammanundan var Fære Amts Hospital, sum varð stovnað í 1829. So státt virkaði hesin stovnur í nærum 100 ár, áðrenn Dr. Alexandrines Hospital, sum í 1962 fekk navnabroyting til núverandi Landssjúkrahúsið, fór at virka og fram til í dag — undir nútíðar umstøðum.

Millum teirra ið fluttu av Fære Amts Hospital yvir í nýggja Dr. Alexandrines Hospital í 1924, var Ida Magnussen, gift Hentze, næmingur.

Í fimti ára minningarritinum fyrri stovnin skriver Ida Hentze eitt brot um tíðina, tá stóra broytingin fór fram, í 1924.

Ónga friløt

Ida Hentze lærði í tvey ár

á Fære Amts Hospital og arbeiddi á Dr. Alexandrines Hospital í stutt tíðarskeið, áðrenn hon fór niður á suppler, sum neyðugt var tá innan sjúkrasystraútbúgvingina.

— Arbeiddagurin var frá klokkan sjei á morgni og so leingi sum nakað var at gera út á kveldi. Friløtan kom í fyrsta lagi um klokkan átta á kveldi. Tá vóru triggir næmingar í læru. Eingin skipað friløt var, men um stundir vóru at fáa fri í arbeiddið, so noyðdust næmingarnir at fara á Apotekið eftir heilivág. Fridagur var eingin í tey tvey árinu og arbeiddi á gamla hospitalinum, sigur Ida Hentze.

Náttarvaktin

Náttarvaktin arbeiddi frá kl. átta á kveldi til næsta dag, á middegi — í fyrsta lagi.

Kolovnur var í hvørjari stovu og móti morgni, tá ovnarnir vóru kaldir, var tað eitt tíðandi arbeiddi hjá náttarvaktini at bera eskuna oman á sjógv. Tað var ikki bara sum at siga tað, tí bert ein spann var til taks og noyðdust náttarvaktin tí at ganga fleiri ferðir oman á brúnna.

Ida Hentze sigur, at hon

eina ferðina í næmingatíðini keikti fótin tá hon bar øsku oman á sjógv og tað ferdi við sær, at hon noyðdust at liggja í songini í átta dagar.

— Tað var tað hentasta eg gjørði í mini næmingatíð, heldur Ida Hentze.

Millum teirra ið fluttu av Fære Amts Hospital í Dr. Alexandrines Hospital í 1924 vóru hesi:

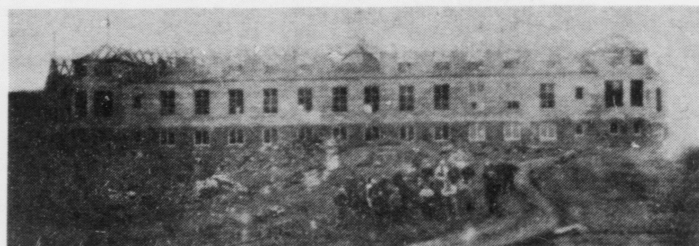
Heerup, yvirlækni, Pauli Dahl, hjálparlækni, Systir Agnes, diakonissa, systir Soffi, skurðeildarsjúkrasystir, Magdalena Klein, næmingur, Ida Magnussen, næmingur, Josefina Danielsén, køsgenta og Inga Højgaard, økonoma.

Dr. Alexandrines Hospital var longu ov lítið, tá flutt var í nýggju umstøðurnar.

Ætlanin hevði verið, at hetta húsið, sum var í tveimum hæddum við kjallara, skuldi hýsa starvsfólkum á ovaru hædd, meðan hin hæddin var nýtt til sjúklingar, men so bleiv ikki.

Starvsfólkið býði undir væðingini

Bæði ovara og niðara hædd var frá byrjanini nýtt til sjúklingar, og t.d.

Dr. Alexandrines Hospital var reist 28. mars 1923. Christian kongur X, vitjandi í Foroyum í juni 1921 og legði grundarsteinin. Høvuðsbyggingurin hevði 79 seingjarpláss. Játtadar vóru 500.000 krónur til byggingina, men tá avtornaði, vóru bert 475.000 krónur nýttar

sjúkrasysturarnæmingar og onnur starvsfólk noyðdust at búgva uppi undir væðingini, har eini seks-átta starvsfólk búleikaðust í einum rúmi.

Umframt plástrót frá byrjanini so vóru uttanumkringstøðurnar eisini vánaligar. T.d. var eitt vatnhús á niðaru gongd!

Hans Debes Joensen, fyrrverandi landslæknin starvaðist í praktiktíð síni á Dr. Alexandrines Hospital í 1936 og 1937 í summ-arfritíðini.

Tá fingur praktikantar ikki lön fyrri arbeiddi. Teir fingur bert loyvi at vera við í arbeiddinum á sjúkrahúsinum.

Hans Debes Joensen sigur, at Dr. Alexandrines Hospital ikki sum í okkara tíð, var skipað í deildir. Har var ein blandaður handil, har skurðeild, heiliráðsdeild og aðrar deildir vóru undir einum.

Misti ikki hospitalið úr eygsjón

Pauli Dahl var tá yvirlækni og hann tók sær av øllum arbeiddinum við sjúklingunum. Ein dag kundi hann geva skurðviðgerð, annan dagin hjálpa eini barnakonu at eiga, triðja dagin geva Thoraco-

Ida Hentze var sjúkrasysturarnæmingur, tá Dr. Alexandrines Hospital varð tikið í nýtslu 23. februar 1924. Hon hevði ongan fridag í tvey ár, — burtursæð frá at hon keikti beinið og lá í seingini í átta dagar. Næmingalønin var tá 20 krónur um mánaðin

plastik — skurðviðgerð fyrri TB-sjúku o.s.fr.

Arbeiddið var ikki skipað á nakran hátt, tú arbeiddi bert so leingi sum nakað var at gera.

Serliga Pauli Dahl var at kalla í arbeiddi alt samdøgrið.

Tó var hann ikki »umhvørviskaddur« av hesum, tí hann var ógvuliga fjelbroytt vitandi menniskja, sum serliga innan skaldskap og bókmentir visti ein hóp. Væl dámdi honum eisini at fara í fjørðin, men av tí at

Hans Debes Joensen, fyrrverandi landslæknin, starvaðist sum praktikantur á hospitalinum í útbúgvingartíðini. Seinni fekk hann neyvt samstarv við Paula Dahl, sála, sum hann greiðir frá í greinini

Mynd av Landssjúkrahúsinum so sum stovnurin nú myndar seg. Fremst á myndini sæst eldri byggingurin sum. var tikið í nýtslu í 1924